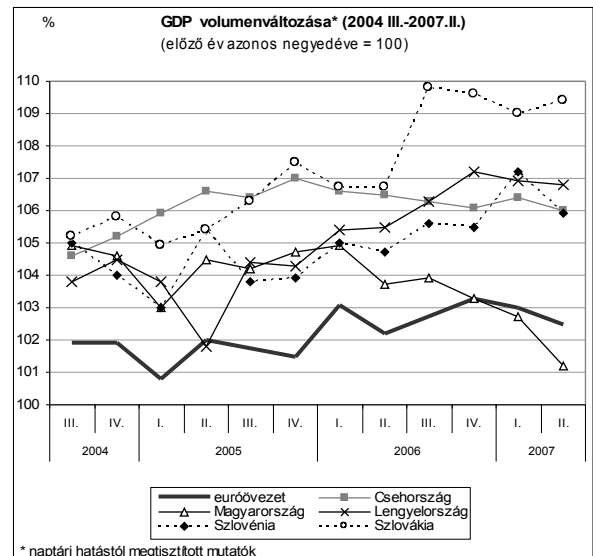

Gazdasági Havi Tájékoztató

Augusztusban tovább folytatódott a hazai GDP növekedési ütemének csökkenése. A nemzetközi gazdasági környezet továbbra is kedvező, tart még az erős európai konjunktúra. Az elemzők keresik a nemzetközi tendenciáknak ellentmondó jelenség magyarázatát. A KSH adatai arra utalnak, hogy a reformintézkedések során meghozott költségvetési megszorítások, a közsférában alkalmazott elbocsátások fordítják leginkább lejtmenetbe a mutatót. A reálberek mértéke és ezzel a háztartások fogyasztása tovább csökkent. Az oktatásban zajló létszámcsökkentés miatt a tendencia valószínűleg még folytatódik. Szintén csökkenő tendenciát mutat továbbra is a kiskereskedelmi forgalom volumenindexe. Az élelmiszerre fordított kiadások nagyjából állandó szinten maradnak, jóval kevesebbet költenek azonban a háztartások ruházati cikkekre és iparcikkekre. Az ipari termelés adatai változatlanul kedvező képet mutatnak. A kedvezőtlen időjárás miatt jelentősen mérséklődött a mezőgazdasági termelés.

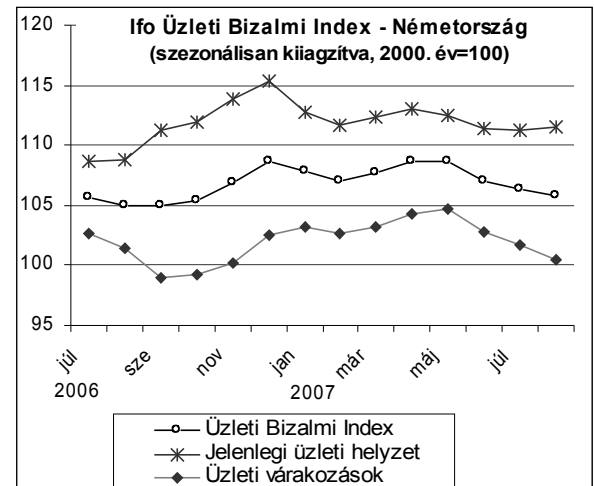
A GDP alakulása – európai tendenciák

A GDP volumenindexének növekedése Magyarországon továbbra is csökkenő tendenciát mutat. A nemzetközi folyamatok nem igazolják ezt a csökkenést, ha összevetjük a volumenindex alakulását az euroövezet országaival és a környező országokkal, azt láthatjuk, hogy az euroövezetben a növekedés mérséklődött, de az index egy éve stabilan a 2,2% - 3,2% között mozog. Csehországban, Lengyelországban, Szlovéniában az index az utóbbi három negyedévben 6-7% között alakul. Szlovákia pedig egy éve kiugróan magas, 9%-ot meghaladó GDP növekedést tud felmutatni. Az euro-zónára vonatkozó előrejelzések (IFO) továbbra is pozitív tendenciákat mutatnak: a növekedési ütem további emelkedését az ipari termelés és enyhe csökkenését a GDP esetén.

Üzleti helyzet és várakozások Németországban

Legfőbb export célországunkban, Németországban a jelenlegi üzleti helyzetet valamivel pozitívabban ítélik meg, mint augusztusban. A várakozásokban továbbra is optimizmus mutatkozik, jóllehet némileg csökkenő mértékben. Ebben a pénzügyi piacokon zajló folyamatok is szerepet játszanak. Mindkét komponens magasan az éves átlag fölött található, ez erőteljes konjunkturális fejlődésre utal.

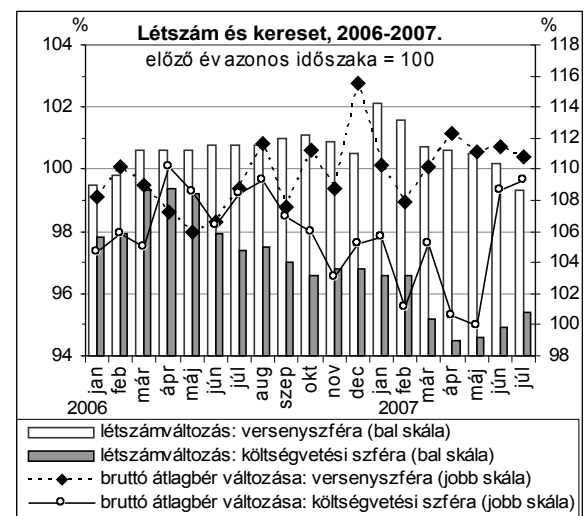
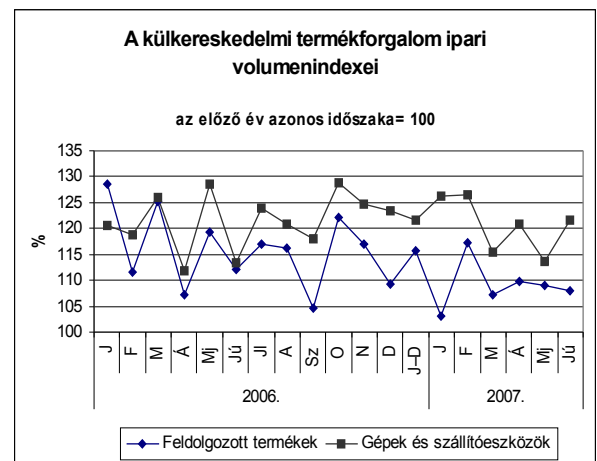
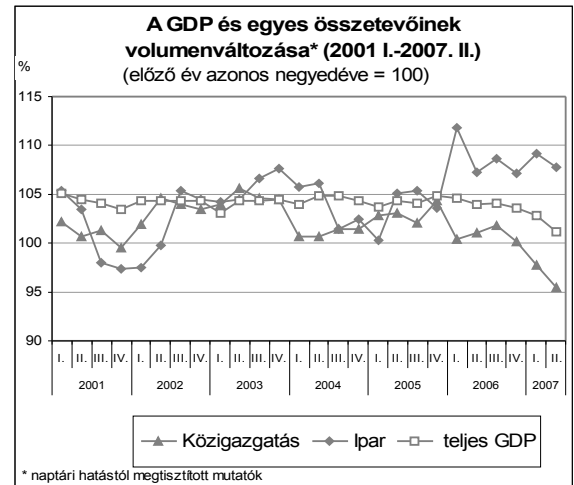
A GDP összetevőinek alakulása

Ha a hazai GDP összetevőinek alakulását is megvizsgáljuk, látható, hogy az ipari termelés volumenindexe Magyarországon is pozitív tendenciát mutat, a növekedés 7-10% között mozog. A feldolgozóipari teljesítmények jelentős növekedése elsősorban a dinamikus bővülő exportértékesítésnek tulajdonítható. Az ország GDP-jének növekedését a közigazgatás kibocsátása mozdítja lefelé. Ennek értéke 2006 III. negyedéve óta csökken és az érték ez év első két negyedévében 100% alá süllyedt, tehát már nem a növekedés mérséklődéséről, hanem a kibocsátás mértékének valódi csökkenéséről van szó.

Az okok elsősorban a közszférát érintő megszorításokban, létszámcsökkentésben keresendők. A magas államháztartási hiány szükségessé tette az eddig halogatott reformintézkedések, elbocsátási döntések meghozatalát, amit azonban az költségcsökkentés sürgető igénye miatt sokszerű hirtelenséggel hajtottak végre. A tendencia minden valószínűség szerint folytatódni fog, hiszen a nyári hónapokban és szeptemberben további intenzív létszámleépítés történt az oktatásban. Ahogy Palócz cikkében (HVG) felhívja a figyelmet, az állami szolgáltatások kibocsátását mérő statisztikai mutatók kétségeket vetnek fel, mivel a megtakarításokkal járó esetleges hatékonyságnövekedés ezekkel nem kimutatható.

Foglalkoztatás, keresetek

A foglalkoztatottak létszámára vonatkozó adatokból ugyanez a tendencia látható. A KSH adatai szerint a költségvetési intézményekben összességében közel 4,6%-kal csökkent a létszám. A közigazgatásban, az oktatásban és az egészségügyben egyaránt alacsonyabb lett a foglalkoztatottak száma. A bruttó átlagkeresetek összességében 8,2, a nettó átlagkeresetek 1,8%-kal haladták meg az egy évvel korábbiakat. A január–júliusi reálkereset (a fogyasztóiárindex 8,5%-os növekedése mellett) 6,2%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. Január–júliusban a költségvetési szférában dolgozók bruttó átlagkeresete 4,5%-kal, a versenyszférában dolgozóké 10,6%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Az átlagot meghaladó mértékben az év első hét hónapjában a nettó keresetek átlagosan 1,8%-kal emelkedtek. Ezen belül a versenyszférában 3,5%-os növekedés, a költségvetési szervezeteknél 1%-os csökkenés következett be. A nettó keresetek alacsony növekedési ütemében meghatározó szerepet játszott az alkalmazottakat terhelő egészségbiztosítási és munkavállalói járulék múlt év szeptemberi, illetve az egészségbiztosítási járulék idén januárban történt további emelése.

A GDP felhasználói oldala

A csökkenő reálkeresetek következtében folyamatosan csökken a háztartások fogyasztása. A GDP felhasználási oldalát tekintve a II. negyedévben a végső fogyasztás 3,3%-kal esett vissza. Ezen belül a háztartások végső fogyasztása 3,4%-kal csökkent. a közösségi fogyasztás a kormányzati takarékosági intézkedések következtében 2,7%-kal lett kevesebb.

A bruttó állóeszköz-felhalmozás 2007. II. negyedévében 0,8%-kal bővült. Az állóeszköz-felhalmozáson belül a feldolgozóipari beruházások jelentősen emelkedtek, míg a költségvetési beruházási kiadások jelentősen csökkentek.

Kiskereskedelmi forgalom

A kiskereskedelmi forgalom volumene 2007 eleje óta csökkenést mutat. A változatlan áron számított forgalom júliusban 4,2, az első hét hónapban 2,0%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől a naptárhatástól megtisztított adatok alapján. A KSH adatai szerint a kiskereskedelmi eladások 50,4%-át az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes, 19,8%-át a bútór-, háztartáscikk-, építőanyag-, 11,1%-át a könyv-, újság-, papíráru- és egyéb iparcikk-kiskereskedelmi üzletekben bonyolították, a többi szakágazat részesedése 18,7% volt. Júliusban a kiskereskedelmi üzletek forgalma megközelítette a 530 milliárd forintot.

Folytatódott az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem változatlan áron számított forgalmának visszaesése, júliusban 1%-kal elmaradt az előző év azonos hónapjának szintjétől.

Még inkább csökkent a nem élelmiszer-kiskereskedelem változatlan áron számított forgalma, az eladások júliusban 6,6%-kal elmaradtak az előző év azonos időszakának szintjétől. Júliusban csak a használati- és a gyógyszer-, gyógyászati termék-, illatszerüzletek tudták eladásukat növelni, miközben a többi tevékenységcsoport változatlan áras forgalma nem érte el az előző év azonos hónapjának szintjét. A legnagyobb mértékben továbbra is a könyv-, újság-, papíráru- és egyéb iparcikküzletek, valamint az iparcikk jellegű vegyesüzletek értékesítésének volumene esett vissza az előző év azonos hónapjához képest. Ruházati cikkekre szintén kevesebbet költöttek a háztartások.

Az Eurostat gyorsbecslése szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene 2007. júliusban az Európai Unió 27 tagállamában átlagosan 2,2, az eurózána országokban 0,5%-kal nőtt az előző év azonos hónapjához képest a naptárhatástól megtisztított adatok alapján.

Forrás: KSH, IFO, Eurostat, HVG 34. szám

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2007/augusztus, Budapest

